

Jadvyga Olechnovičienė, LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus mokslinė sekretorė

AKADEMIKUI ALGIMANTUI GRIGELIUI – LIETUVOS DIDŽIOJO KUNIGAİKŠČIO GEDIMINO ORDINAS

A. Grigelis 1949 m. aukso medaliu baigė Utenos „Saulės“ gimnaziją, 1954 m. su pagyrimu – Vilniaus universitetą (VU). 1958 m. apgynė geologijos mineralogijos mokslų kandidato (mokslų daktaro) disertaciją, 1981 m. – geologijos mineralogijos mokslų daktaro (habilituoto daktaro) disertaciją. 1994 m. VU suteikė profesoriaus vardą. 1992 m. išrinktas LMA nariu ekspertu, 1994 m. – nariu korespondentu. Nuo 2011 m. – LMA narys emeritas.

Pagrindinės mokslinių tyrimų kryptys – mikropaleontologija (Protozoa, Foraminifera), stratigrafija, regioninė geologija, geologiniai žemėlapiai, jūrų geologija, mokslo istorija.

Darbinę karjerą A. Grigelis pradėjo 1957 m. Iki 1960 m. buvo Lietuvos geologijos valdybos laboratorijos vedėjas, ekspedicijos vyriausiasis geologas. 1960–2001 m. – Lietuvos mokslų akademijos Geologijos ir geografijos instituto mokslo darbuotojas, 1964–1977 m. – Geologijos instituto direktorius. 1992–2004 m. – VU Geologijos ir mineralogijos katedros profesorius. A. Grigelis paskelbė per 30 knygų, yra 6 monografijų autorius, publikavo per 800 mokslinių straipsnių.

Akad. A. Grigelis aktyviai dirbo tarptautiniuose mikropaleontologijos ir nacionaliniuose Baltijos jūros ir Kuršių marių geologinio kartografavimo projektuose. Daugelio tarptautinių geologų kongresų dalyvis: Prahoje (1968), Paryžiuje (1980), Maskvoje (1984), Pekine (1996), Rio de Žaneire (2000), Florencijoje (2004). Tarptautinių projektų konferencijų ir simpoziumų dalyvis, tarptautinės Geologijos mokslų istorijos komisijos

narys (nuo 1972 m.), tarptautinės Stratigrafijos komisijos narys, Europos paleontologų asociacijos narys. Pabaltijos stratigrafijos komisijos įkūrėjas ir pirmininkas (1969–1993), Baltijos stratigrafijos asociacijos įkūrėjas ir pirmininkas (1993–1994), Lietuvos nacionalinio geologų komiteto įkūrėjas ir pirmininkas (1992–2004), tarptautinio geomokslų žurnalo „Baltica“ vyriausiasis redaktorius ir leidėjas (1993–2018), Antano Giedraičio geologijos fondo steigėjas (1997).

A. Grigelis daug metų dirbo mikropaleontologu ekspertu užsienyje: Sirijos geologijos ir mineralinių išteklių ministerijoje Damaske (1986–1989), Kanados Bedfordo okeanologijos institute Dartmute (1990–1991), Švedijos gamtos istorijos muziejaus Paleozoologijos institute Stokholme (1994–1999), Lenkijos geologijos institute Varšuvoje (1998–1999).

Atrado penkias naujas gentis: Darielina Grigelis, 1980 (nom. subst. pro Daria Grigelis, 1970); Epistominita Grigelis, 1960; Miliospirella Grigelis, 1958; Paulina Grigelis,

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė su ordinu Algimantu Grigeliu (LR Prezidento kanceliarijos / R. Dačkaus nuotr.)

1977; Rectoepistominoides Grigelis, 1960. **Išskyrė tris naujus taksonominius vienus:** Subfam. Garantellinae Grigelis, 1977; Subfam. Miliospirellinae Grigelis, 1985; Order Globigerinida Grigelis, 1974–1980. **Grigelio pavarde pavadinta fosilinių foraminiferų gentis Grigelis Michalevich 1981.**

Svarbesnės 2011–2018 m. išleistos akademiko knygos:

- Algimantas Grigelis. Bibliografijos rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, Gamtos tyrimų centro Geologijos ir geografijos institutas. Vilnius, 2011, 320 p.;
- Akademikas Vytautas Gudelis / sudarė A. Grigelis. Lietuvos mokslų akademija, Klaipėdos universitetas. Klaipėda, 2011, 368 p.;
- Profesorius Mykolas Kaveckis – inžinierius, mineralogas, geochemikas / sudarė A. Grigelis. Vilniaus universitetas. Vilnius, 2012, 608 p.;
- Akademikas Juozas Dalinkevičius / sudarė A. Grigelis. Vilniaus universitetas. Vilnius, 2014, 856 p.;
- Ignatas Domeika: geologas, mineralogas, kalnų inžinierius / sudarė A. Grigelis. Vilniaus universitetas, Lietuvos Ignato Domeikos draugija. Vilnius, 2017, 726 p.;
- Pažvelk į mineralą dar bevardį: Ignatas Domeika: parodos katalogas, Varšuva,

2018 04 12 – 2018 05 11 = Spójrz na niera jeszcze bezimienny: Ignacy Domeyko: katalog wystawy, Warszawa 12 04 2018 – 11 05 2018 / sudarė A. Grigelis ir A. Česnulevičius. Vilnius, Lietuvos Ignato Domeikos draugija, 2018, 30 [1] p. [liet., lenk. k.].

Yra trijų LMA ekspertinių studijų sudarytojas:

- Skalūninių geologinių formacijų genezė ir angliavandenilių gavyba: poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai, Vilnius, Lietuvos mokslų akademija, 2014, 108 p.;
- Genesis of shale geological formations and hydrocarbon extraction: impact on environment and human health, Vilnius, Lithuanian Academy of Sciences, 2014, 55 p.;
- Baltijos jūros krantų erozijos problemų analizė ir sprendimo būdai: galimybių studija, Vilnius, Lietuvos mokslų akademija, 2015, 156 p.

Keliaudamas ir dirbdamas nesiskyrė su fotoaparatu ir užrašų knyga. 2018 m. Varšuvoje, Vilniuje ir Utenoje surengė keturias fotografijų parodas, parašė atsiminimus apie Utenos gimnaziją.

AKAD. A. GRIGELIO KREDO – PATIRK ATRADIMO DŽIAUGSMĄ.

Algimantas Grigelis su žmona Leonora Živile (dešinėje) ir seserimi Jovita (LR Prezidento kanceliarijos / R. Dačkaus nuotr.)